

С Т А Н О В И Щ Е

от доц. д-р Янка Димитрова Стоименова,
член на научно жури в конкурс за заемане на академичната длъжност
„Доцент” в област на висше образование 1. Педагогически науки,
професионално направление 1.2. Педагогика
(Педагогически технологии за опознаване на околния свят),
обявен от ЮЗУ „Неофит Рилски“ – Благоевград
в ДВ, бр. 52 от 02.07.2019 г.

Относно: научната, научно-приложната и професионално-академичната дейност и продукция, представена от участника в конкурса

Единствен кандидат в конкурса е гл. ас. д-р Блага Георгиева Джорова, преподавател в катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика“ на Факултета по педагогика при ЮЗУ „Неофит Рилски“ – Благоевград.

I. Обобщени данни за научната продукция и дейността на кандидата.

Блага Георгиева Джорова е доктор по педагогика от 2010 г. и главен асистент от 2011 г. Научноизследователската продукция, с която тя участва в конкурса е обобщена в 24 публикации, които са обособени в секции както следва: 2 самостоятелни монографии; 3 учебни пособия в съавторство; 5 студии, от които 3 самостоятелни и 2 в съавторство; 9 публикации в сборници и списания в България, от които 5 самостоятелни и 4 в съавторство; 4 публикации в чужбина, от които 3 самостоятелни и 1 в съавторство. Представен е и автореферат на докторската дисертация за присъждане на ОНС „доктор”, както и доказателствен материал за участие в 3 интервюта, свързани с европейския проект „Студентски практики“. Преподавателската дейност на д-р Джорова се изразява в провеждането на лекционни курсове, семинарни и практически упражнения в бакалавърските и магистърските програми в професионално направление Педагогика. За периода 2012-2019 година под нейно ръководство успешно защитават 5-ма дипломанти. Има 2 участия в преподавателска мобилност по Erasmus+ и обучение на студент по Erasmus+. Постигнатите творчески резултати от д-р Джорова са докладвани на национални и международни научни конференции. За периода 2009-2017 година тя участва в 7 проекта с краен продукт – публикация. Ръководител е на Университетски

кариерен център – организира информационни събития за студенти и работодатели; осъществява анкетни проучвания и анализи на резултатите; осъществява взаимодействие с представители на бизнеса и др. Функционален експерт е по проект „Студентски практики“. Административен организатор е на магистърска програма „Предучилищна педагогика“.

Научноизследователската и преподавателската дейност на кандидата свидетелстват за нейната успешна реализация в областта на изследванията, свързани с педагогическите технологии за опознаване на околния свят, а така също и за широката ѝ компетентност в сферата на сродни научни специалности.

II. Оценка на научните и на практическите резултати и приноси на представената за участие в конкурса творческа продукция

1) Научно-изследователска дейност и научни публикации

Изследователската работа на гл. ас. д-р Блага Джорова може да се обобщи в следните насоки: 1) Правно образование на детето в предучилищна възраст (приложения №№10,13,16,17,22,47); 2) Педагогически технологии за опознаване на околния свят от детето в предучилищна възраст (приложения №№7,21,27); 3) Педагогика на девиантността (приложение №48); 4) Педагогическа практика, подготовка и реализация на студентите-бъдещи учители (приложения №№ 11,12,14,15,19,20,23,24,25,26,49); 5) Образователни перспективи за ромските деца (приложение №18). От тях по профила на конкурса е научната продукция по т.1 и т.2.

Публикациите, свързани с правното образование на детето в предучилищна възраст са на основата на обогатяването на съществуващите знания – обогатяване на идеите на автора, предложени в дисертационния труд.

В монографичния труд *„Ценностен подход към опознаване на околния свят от детето в предучилищна възраст“* са очертаните конкретни параметри, които поставят ударение върху: процеса на преднамерено и непреднамерено опознаване на околния свят от детето във възрастта на предучилищното детство; технологията за операционализиране на ценностния подход, разгледан и като иманентен компонент на процеса за опознаване на околния свят от детето в предучилищна възраст; необходимостта от обосноваване на възможностите за ценностен подход към всеки от компонентите на процеса за опознаване на околния свят от 6-7-годишното дете.

Значителна част от научните разработки на кандидата за „доцент“ са свързани педагогическата практика, подготовката и реализацията на студентите бъдещи учители.

Всяка една от приложените публикации се откроява с актуалност и значимост на изследваните проблеми. В конкретните разработки д-р Блага Джорова проявява научна компетентност и добросъвестност, задълбоченост и прецизност, критичност, практически усет и съобразяване с новите тенденции в методическата теория и практика. Приятно впечатление оставя и стилът на изложението.

2) Основни научни приноси

Представената продукция по профила на конкурса съдържа няколко основни и ясно разпознаваеми научни приноси, които обогатяват в теоретичен и практически аспект педагогическите технологии за опознаване на околния свят от детето.

Приемам следните научни приноси за участие на кандидата в конкурса за заемане на академичната длъжност „доцент“:

- ***обогатяване и развитие на теоретичните основи на педагогическите технологии в детската градина*** като цяло и в частност на педагогическите технологии за опознаване на околния свят от детето – идентифицирани са същностните характеристики на процеса за актуално правно възпитание на детето във възрастта на детството и е направен опит за индивидуализация на този процес като са разкрити допълнителни ресурси за правно възпитание; изведена е тезата, че ценностите и ценностният подход към процеса на опознаване на околния свят са основополагащ съдържателен и структурен компонент на образователния процес в системата на предучилищното образование и е конструиран профил на значими ценности за детето от предучилищна възраст;

- ***въвеждане и прилагане на нови идеи в практиката и реализиран педагогически ефект*** – конструиран и апробиран теоретико-приложен модел за правно образование на 6-7-годишното дете; проектиран модел на педагогическа технология за опознаване на околния свят от 6-7-годишни деца, насочен към овладяване и перманентно обогатяване на тяхната ценностна ориентация; разработени схеми на педагогически ситуации за деца в предучилищна възраст с приложено към тях примерно познавателно съдържание; предложени социално-педагогически и образователни проекти за опознаване на околния свят от детето в предучилищна възраст;

- ***обогатяване на учебната документация*** с учебни помагала за студенти; методически насоки за повишаване на правната компетентност на педагози и родители; учебни проекти за детската градина.

Научните цитирания, които представя кандидатът са 15 на брой и обхващат различни изследователски области в посочените 5 насоки.

III. Критични бележки и препоръки

Препоръчвам в бъдещите си изследвания, кандидатът за заемане на академичната длъжност „доцент“ да насочи научноизследователската си дейност по-често към разработки по профила на конкурса, конкретно свързани с отделните ядра от образователно направление „Околен свят“, за да се преодолее съществуващият в момента дисбаланс.

IV. Заключение

Единствен участник в конкурса за заемане на академичната длъжност „доцент“ е гл. ас. д-р Блага Георгиева Джорова. Цялостната професионална дейност, преподавателски и административен опит на кандидата очертават визията на добър специалист в областта на педагогическите технологии за опознаване на околния свят. Качествената оценка на научните и практическите резултати и приноси на представената творческа продукция показва: наличие на съществени приноси моменти, на иновативни авторски модели, практически принос на резултатите, т.е. налице е пълно съответствие на научната продукция на критериите и показателите за заемане на академичната длъжност „доцент“.

Направените в становището констатации ми дават основание да заявя категоричната си **положителна оценка** на кандидатурата на гл. ас. д-р Блага Георгиева Джорова за заемане на академичната длъжност „доцент“ по обявения конкурс от ЮЗУ „Неофит Рилски“ – Благоевград.

24 септември 2019 г.

Благоевград

Член на журито:

Доц. д-р Янка Стоименова

OPINION

**From Assoc. prof. Yanka Dimitrova Stoimenova, Ph.D.,
member of the jury in a competition for the academic position
“Docent” in Higher Education 1. Pedagogical sciences, professional field 1.2.**

Pedagogy

**(Pedagogical technologies for exploring the environmental world), announced by
South-West University "Neofit Rilski" - Blagoevgrad
in the State Gazette, issue. 52 of 02/07/2019**

*Regarding: scientific, applied and professional-academic activity and production
presented by the participant in the competition*

The only candidate in the competition is Professor`s assistant Blaga Georgieva Dzhorova, Lecturer at the Department of Preschool and Primary School Education in the Faculty of Pedagogy at South-West University "Neofit Rilski" - Blagoevgrad.

I. Summary data on the applicant's scientific work and activities.

Blaga Georgieva Dzhorova has been Doctor of Pedagogy since 2010 and Chief Professor`s Assistant since 2011. The research output with which she participated in the competition has been summarized in 24 publications, which are divided into sections as follows: 2 independent monographs; 3 textbooks co-authored; 5 studies, 3 of which are solo and 2 in co-authorship; 9 publications in collections and magazines in Bulgaria, 5 of which are self-published and 4 in co-authorship; 4 publications abroad, 3 of which are self-published and 1 co-authored. The author's abstract of the doctoral dissertation for the awarding of the educational degree “Doctor” was presented, as well as evidence for participation in 3 interviews related to the European project “Student Practices”. Dr. Dzhorova's teaching activity consists in conducting lecture courses, seminar and practical exercises in bachelor and master programs in the professional direction pedagogy. For the period 2012-2019 years under her leadership 5 graduates have successfully defended diplomas. She has 2 teaching mobility participations in Erasmus + and training of Erasmus + student. The achieved creative results by Dr. Dzhorova have been reported at national and international scientific conferences. For the period 2009-2017 she participated in 7 projects with final product – publication. She is head of the University Career Center where organizes informational events for students and employers; conducts surveys and analyses of results; Interacts with business representatives, etc. She is a

functional expert is of the project "Student practices", and is the administrative organizer of the Master program "Preschool Pedagogy".

The applicant's research and teaching activities testify for her successful realization in the field of teaching technology to explore the environment, as well as its extensive competence in the field of related scientific subjects.

II. Evaluation of the scientific and practical results and contributions of the creative production presented for the competition

1) Research activity and scientific publications

The research work of Blaga Dzhorova can be summarized in the following directions:

1) Legal education of the child in pre-school age (Annexes №10,13,16,17,22,47); 2) Pedagogical technologies for preschool child`s environment knowledge (Annexes №7,21,27); 3) Pedagogy of deviance (Annex 48); 4) Pedagogical practice, preparation and realization of students-future teachers (Annexes № 11,12,14,15,19,20,23,24,25,26,49); 5) Educational perspectives for Roma children (Annex 18). Of these, the scientific production of items 1 and 2 is the profile of the competition.

Publications related to the legal education of the preschool child are based on the improvement of the existing knowledge – enrichment of the ideas of the author, proposed in the dissertation work.

In the monographic work "A value approach to acquaintance with environmental knowledge by the child at preschool age" are outlined specific parameters that focus on: the process of deliberate and unintentional acquaintance of the surrounding world by the child in pre-school age; The technology for operationalisation of the value approach, considered as a valuable component of the process for getting to understand the environment; The need to substantiate the possibilities for a value approach to each of the components of the process to explore the world of 6-7 years old.

A significant part of the scientific work of the candidate for "Docent" is related to pedagogical practice, preparation and realization of students ' future teachers.

Each of the attached publications stands out with actuality and significance of the problems investigated. In the specific developments, Dr. Blaga Dzhorova shows scientific competence and good faith, thoroughness and precision, criticality, practical sense and compliance with the new trends in methodological theory and practice. A pleasant impression leaves the style of the presentment.

2) **Basic scientific contributions**

The production presented on the competition's profile contains several basic and clearly recognizable scientific contributions, which enrich in a theoretical and practical aspect the pedagogical technologies for child's environmental knowledge.

I accept the following scientific contributions for the candidate's participation in the competition for occupying the academic position "Docent":

- *enriching and development of the theoretical foundations of pedagogical technologies in the kindergarten* in general and in particular the pedagogical technologies for child's environment knowledge – essential characteristics of the process for up-to-date legal education of the child in the age of childhood have been identified and an attempt is made to individualization of this process by providing additional resources for legal education; It is argued that the values and value approach to the process of environment knowledge are a basic and structural component of the educational process in the pre-school education system and a profile of significant values for Child of preschool age;

- *introduction and implementation of new ideas in practice and realized pedagogical effect* – Designed and aprobated theoretical-applied model for legal education of the 6-7-year-old child; Designed a model of pedagogical technology for 6-7-year-olds environmental knowledge, aimed at mastering and permanently enriching their value orientation; Developed schemes of pedagogical situations for preschool children with a sample of cognitive content attached to them; Proposed socio-pedagogical and educational projects to explore the environment from the preschool child;

- *enrichment of school documentation* with teaching aids for students; Methodological guidelines for increasing the legal competence of educators and parents; Educational projects for the kindergarten.

The scientific citations presented by the candidate are 15 in number and cover different research areas in these 5 guidelines.

III. **Critical Remarks and recommendations**

I recommend in any future research the candidate for the academic position "Docent" to direct her research activities more often to the development of the competition profile, specifically related to the individual cores from the educational strand "Environment" to overcome the current imbalance.

IV. Conclusions

The only participant in the competition for the occupation of the academic position "Docent" is Chief Professor's assistant Blaga Georgieva Dzhorova. The overall professional activity, teaching and administrative experience of the candidate outlines the vision of a good specialist in the field of pedagogical technologies for environmental knowledge. Qualitative evaluation of the scientific and practical results and contributions of the creative production presented shows: Significant moments of contribution, innovative author's models, practical contribution of the results, i.e. there is a full compliance of the the criteria and indicators for the occupation of the academic position "Docent".

The observations made in the opinion gives me a reason to declare my definite **positive assessment** of the candidature of the Ch. Professor's assistant Blaga Georgieva Dzhorova for the academic position "Docent" in the announced competition from the South-west University "Neofit Rilski" – Blagoevgrad.

24 September 2019
Blagoevgrad

Jury member:
Assoc.prof. Yanka Stoimenova, Ph.D.